

Reinsdyr (A2)

Lær norsk på A2-nivå
med Cecilie

© Cecilie Lønn

Innhold

HVA FINNER DU I REINSDYR (A2)?	3
1 PER KRISTIAN PÅ TØYEN	4
SPØRSMÅL TIL TEKSTEN «PER KRISTIAN PÅ TØYEN».....	5
VOKABULAR TIL «1 PER KRISTIAN FRA TØYEN»	6
BØYNING AV REGELRETTE VERB	8
BØYNING AV UREGELRETTE VERB I TEKSTEN TIL «1 PER KRISTIAN FRA TØYEN»	9
SETT INN VERBENE I PRETERITUM.....	10
VIKTIGE TING Å LÆRE I «1 PER KRISTIAN PÅ TØYEN»	10
HVLKET KJØNN HAR ORDENE I TEKSTEN?.....	13
2 PER KRISTIAN BLIR FORVIRRET	15
VOKABULAR TIL «PER KRISTIAN BLIR FORVIRRET ...».....	16
SPØRSMÅL TIL «PER KRISTIAN BLIR FORVIRRET»	17
3 HJEM TIL MAMMA – ELLER PÅ BOWLING MED VERONICA?	19
VOKABULAR TIL «HJEM TIL MAMMA – ELLER BOWLING MED VERONICA?»	20
REGELRETTE VERB I TEKSTEN	22
UREGELRETTE VERB I TEKSTEN	23
SPØRSMÅL TIL «HJEM TIL MAMMA – ELLER PÅ BOWLING MED VERONICA?»	24
4 PER KRISTIAN OG VERONICA	25
VOKABULAR TIL «PER KRISTIAN OG VERONICA»	28
5 JULEMIDDAG HJEMME HOS PEKÅ	31
VOKABULAR TIL «JULEMIDDAG HJEMME HOS PEKÅ»	33
6 OM 25. DESEMBER OG GAMLE JULESKIKKER	35
7 GRAMMATIKKOPPGAVER	38
SPØRRESETNINGER	38

Hva finner du i *Reinsdyr (A2)*?

Reinsdyr (A2) er en digital bok på A2-nivå. I starten er det ikke så mange sider i dette dokumentet, men etter hvert blir det mange sider. Denne digitale boken vil vokse og vokse. Når du har bestilt denne digitale boken, får du hele tiden nye versjoner. Du betaler bare en gang for dette. Følg med på de nye versjonene!

Du kan finne lenker til timene jeg har på Norsk for deg!-portalen. Alle timene ligger på Norsk for deg!-portalen, og Norsk for deg!-medlemmer kan se ALLE timene. Er du ikke Norsk for deg!-medlem? [Da kan du bli det her.](#)

I *Reinsdyr (A2)* finner du tekster om Per Kristian – og hans familie og venner. I tillegg kommer det ekstra informasjon om tema fra tekstene. Du kan også finne vokabularlister, spørsmål om tekstene, grammatikkforklaringer og grammatikkoppgaver. Du får altså en komplett A2-bok når du har bestilt *Reinsdyr (A2)* – og boka vokser hele tiden. 😊

Hilsen

Cecilie

1 Per Kristian på Tøyen

Per Kristian **er født og oppvokst** på Tøyen i Oslo. Tøyen ligger i **indre Oslo**, og det tar bare fem minutter å gå ned til Grønland og Oslo sentrum. Tøyen tilhører både bydelen Gamle Oslo og Grünerløkka.

Per Kristians foreldre heter Torbjørn og Svanhild. Torbjørn kommer egentlig fra et lite **tettsted** i Setesdalen som heter Hornnes. Svanhild kommer fra ei **bygd** på Vestlandet som heter Skånevik. Begge to er **innflyttere** til Oslo, og de har bodd i Oslo i over tretti år. Selv om Per Kristian har foreldre som kommer fra andre steder enn Oslo, føler han seg som en ekte Oslo-gutt. Han liker godt å bo i Kolstadgata på Tøyen. Om han skal besøke **kamerater** andre steder i Oslo, er det kort vei til t-bane og buss. Han kan også **rusle** ned til sentrum på noen få minutter. Samtidig er det ganske rolig og stille på Tøyen, og på Tøyen torg kan han finne verdens beste hamburger på kebabsjappa på hjørnet, og Rema og Kiwi ligger også rett i nærheten. Per Kristian er glad i Tøyen-livet.

Fra 1. til 7. klasse gikk han på Tøyen skole. **Etter endt barneskole** gikk han på Jordal ungdomsskole. I dag tar han vg3 på Hersleb skole. Kameratene hans kaller ham for PK istedenfor Per Kristian. PK er et **kallenavn**. De sier «pekå». Istedenfor å si «hei, Per Kristian» sier de: *Halla, Pekå!* når de møtes.

Per Kristian er for det meste en aktiv og **fornøyd** gutt, men han har også sine ting å **streve** med. Det er både spennende og **utfordrende** å være nesten voksen, synes Per Kristian. Akkurat nå tenker han veldig mye på hva han skal gjøre til høsten. Skal han begynne å studere? Skal han flytte hjemmefra? Samtidig med at han tenker på dette, forsøker han å bli bedre kjent med en jente han synes er veldig **søt** og hyggelig. Det er ikke så lett å

vite hvordan han skal gå fram ... Jenta heter Veronica, og hun er fra Colombia.

Foreldrene til Per Kristian er morsomme og **greie**, men av og til **krangler** han litt med dem. Nå for tiden krangler de om husarbeid og om at han bør rydde sitt eget rom oftere. De mener også at han bør handle mat og lage middag to dager i uken, gå ut med søpla hver dag og vaske huset på lørdager. Per Kristian har lyst til å sove lenge på lørdager, og på hverdagene må han gjøre lekser og trene. Han er sliten når han kommer hjem fra skolen, og han synes det er slitsomt å gjøre alt det foreldrene ber om. Krangelen starter når han ikke har gjort det som er hans oppgaver.

Per Kristian sitter i engelsktimen nå. Han ser **stadig** bort på Veronica som sitter to **pultrader** foran ham. Han har helt glemt at det er hans tur til å lage middag i dag, og han planlegger å spørre Veronica om hun har lyst til å gå på bowling med ham i ettermiddag ...

Se videoen!

Du finner timen på portalen her.

[Timen ligger også på YouTube.](#)

Spørsmål til teksten «Per Kristian på Tøyen»

1. Hvor er Per Kristian født og oppvokst?
2. Hvor er du født og oppvokst?
3. Hvor ligger Tøyen?
4. Ligger Tøyen langt fra Oslo sentrum?
5. Hvem er Torbjørn og Svanhild?
6. Kommer Torbjørn fra en by?

7. Hva er en innflytter? Er du innflytter?
8. Hvor lenge har Per Kristians foreldre bodd i Oslo?
9. Hva liker Per Kristian med Tøyen?
10. Hvor kan vi finne verdens beste hamburger?
11. Hvilke skoler har Per Kristian gått på?
12. Hvilke krav stiller foreldrene til Per Kristian til ham?
13. Hvilket kallenavn har Per Kristian?
14. Hvorfor sier de «pekå»?
15. Hva tenker Per Kristian mye på for tiden?
16. Hvem er Veronica?
17. Hva vil Per Kristian spørre Veronica om?

Vokabular til «1 Per Kristian fra Tøyen»

Forklaring til ordlisten:

(adj.) = adjektiv

(n) = substantiv, intetkjønn; (m) = substantiv, maskulin (f) = substantiv, feminin

(v1), (v2), (v3), (v4): regelrette verb i de fire ulike gruppene (se bøyning nedenfor)

(adv.) = adverb

indre (adj.): det som er «i midten» eller inni noe; innvendig del av noe (eks.: Jordens *indre* er veldig varm)

tettsted (n): et lite sted med 200 personer (eller mer) – og avstanden mellom husene skal ikke være mer enn 50 meter

bygd (m/f): område der det bor mennesker – og området er større enn et tettsted og mindre enn en by (i Norge sier vi ikke «landsby»; det bruker vi ofte om små steder i andre land); i en bygd driver man ofte med jordbruk og/eller fiske, og man har ikke så mange butikker og shoppingsentre i en bygd

innflytter (m): person som har flyttet fra et sted til et annet (innad i Norge); når man flytter inn eller ut fra et annet land, er man *innvandrer* eller *utvandrer*

kamerat (m): venn (ofte brukt om gutter, ikke jente); mange sier også *kompis*

rusle (v1): gå sakte; spasere

sjappe (m/f): butikk; gatekjøkken (som kommer av det engelske ordet *shop*)

etter **endt** barneskole: etter *fullført* barneskole (etter at han var *ferdig* med barneskolen)

kallenavn (n): et karakteriserende navn i tillegg; et kallenavn kan både være et hyggelig navn – eller et navn man ikke liker og som andre kanskje bruker for å mobbe (PK er hyggelig); et *kjælenavn* er alltid hyggelig, men det er som regel familie eller en kjæreste som bruker *kjælenavn*

fornøyd (adj.): glad

streve (v3): slite; arbeide hardt; synes at noe er vanskelig

utfordrende (adj.): problematisk; vanskelig

søt (adj.): pen; nydelig

grei (adj.): snill

krangle (v1): diskutere

stadig (adv.): ofte

pult (m): skrivebord; rad = rekke; pultrad = en rekke med skrivebord

Indre og ytre by i Oslo

- Indre by øst omfatter bydelene Gamle Oslo, Grünerløkka og Sagene
- Indre by vest omfatter bydelene St. Hanshaugen og Frogner
- Ytre by vest omfatter bydelene Ullern, Vestre Aker og Nordre Aker
- Ytre by øst omfatter bydelene Bjerke, Grorud, Stovner og Alna
- Ytre by sør omfatter bydelene Østensjø, Nordstrand og Søndre Nordstrand

omfatte (v): inneholde; romme

Hvilke navn er ikke tillatt i Norge?

På videoen sa jeg at dyrenavn ikke var tillatt i Norge. Etterpå leste jeg at dette kun bare er en myte. Hva er en *myte*? Jeg tok altså feil. Man **kan** bruke dyrenavn på folk. Folk kan altså hete for eksempel Ulv og Bjørn. Men det er likevel noen navn som ikke er tillatt. Det er ikke mulig å bruke banneord, titler (konge, dronning) og navn på sykdommer. Man skal være forsiktig med å bruke navn som gir assosiasjoner om sex og kjønnsorganer. I tillegg kan man ikke bruke fornavn som etternavn og etternavn som fornavn. Jeg kan ikke hete Lønn Cecilie. Jeg må hete Cecilie Lønn. 😊

Myte (m): en *myte* er a) en fortelling om en historisk hendelse som ofte handler om guder, verdens skapelse eller viktige ting som har skjedd eller b) en falsk idé om hvordan noe er

Bøyning av regelrette verb

	infinitiv	presens	preteritum	perfektum
v1	kaste	kaster	kastet	har kastet
v2	lese	leser	leste	har lest
v3	eie	eier	eide	har eid
v4	bo	bor	bodde	har bodd

Se videoen!

Du finner timen på portalen her.

[Timen ligger også på YouTube.](#)

Bøyning av uregelrette verb i teksten til «1 Per Kristian fra Tøyen»

infinitiv	presens	preteritum	perfektum
ligge	ligger	lå	har ligget
ta	tar	tok	har tatt
hete	heter	het	har hett
komme	kommer	kom	har kommet
gjøre	gjør	gjorde	har gjort
ha	har	hadde	har hatt
gå	går	gikk	har gått
sitte	sitter	satt	har sittet
se	ser	så	har sett
planlegge	planlegger	planla	har planlagt
si	sier	sa	har sagt

Sett inn verbene i preteritum

1. Boka (ligge) _____ på bordet i går.
2. Hvem (ta) _____ bussen til Oslo på fredag?
3. Før (hete) _____ hun Olsen til etternavn. Nå heter hun Simonsen.
4. (gjøre) _____ du mye gøy på skolen på tirsdag?
5. Hvorfor (gå) _____ du ikke hjem med en gang?
6. Katten (sitte) _____ fortsatt på det samme stedet da jeg (komme) _____ ut av butikken.
7. De (planlegge) _____ ferieturen sin sammen i forrige uke.
8. Hva (si) _____ du?

Viktige ting å lære i «1 Per Kristian på Tøyen»

Jeg er født og oppvokst i Norge.

Jeg ble født i Kristiansand.

Har har vokst opp i Norge.

Jeg vokste opp i Kristiansand, men nå bor jeg i Oslo.

Leiligheten min ligger i Kristiansand.

Det tar 20 minutter å dra til jobb.

Jeg tar av meg jakka når jeg kommer inn. Jeg tar på meg jakka når jeg går ut.

Skal du ta buss eller trikk til kurset?

Ikke ta boka mi!

Skal vi ta en kopp kaffe sammen?

Hva er forskjellen på *kaffe* og *kafé*?

Denne boka tilhører meg.

Tøyen bydel tilhører Gamle Oslo.

Jeg føler tilhørighet i Oslo. Jeg identifiserer meg med livet i Oslo.

Per Kristians far heter Torbjørn. (Pass på uttalen av *heter*. Det skal være lang -e.)

Hva heter du? (Husker du å si lang -e her?)

Et tettsted er *mindre enn* ei bygd. En by er *større enn* et tettsted og ei bygd.

Vi gradbøyer adjektiv når vi skal sammenligne noe. Liten er uregelrett: *liten – mindre – minst*.

Stor er også uregelrett: *stor – større – størst*

En innflytter bøyes slik: en innflytter – innflytter**en** – innflyttere – innflytter**ne**

Kan du bøye disse ordene? De bøyes på samme måte som *innflytter*:

lærer – innvandrere – amerikaner – murer – inder – indianer – elektriker

Jeg føler meg = et refleksivt verb. Slik bøyes de refleksive verbene:

Jeg føler meg – du føler deg – han/hun føler seg – vi føler oss – dere føler dere – de føler seg

Vi sier: Jeg liker *godt* (ikke: Jeg liker mye*).

Jeg har bodd i Norge i to år = riktig setning. (Ikke: Jeg bor i Norge i to år.*)

en kamerat = som regel brukt mellom gutter / menn

en venn = brukt når man snakker om gutter/menn – eller begge deler (damer og menn)

en venninne = brukt om jenter/damer

hver dag = 7 dager i uka

en hverdag = en normal dag (5 dager i uka)

Hva tenker du på?

Hva tenker du om dette?

Til høsten brukes om framtid: Hva skal du gjøre til høsten?

I høst brukes om den tiden som er nå: I høst vil jeg studere filosofi (denne høsten).

Om høsten / På høsten brukes om det vi gjør vanligvis: Hva liker du å gjøre om høsten?

I ettermiddag = i dag / denne dagen

Om ettermiddagen = vanligvis på ettermiddagene

Vi kan ikke si: Jeg skal tilbake hjem.* Det er feil. Vi må si: *Jeg skal hjem* – eller: *Jeg skal tilbake*.

Bruk av *hjemmefra*: Jeg går hjemmefra klokka åtte hver morgen. Jeg jobber hjemmefra.

Vi går på *tur* i skogen. Det er fint. Da er vi ute.

Nå er det din tur. = Nå er det du som skal *gjøre* noe. Er det min tur nå?

Husarbeid = å vaske opp, å støvsuge, å rydde, etc.

Lekser = oppgaver du skal gjøre hjemme (ikke på skolen).

En leksjon = et kapittel i en bok.

En time = geografitime, engelsktid, gymtid, etc. (Vi sier ikke: Jeg har klasse nå, men: Jeg har time nå.)

En klasse = den gruppen du studerer sammen med.

Vi sier ikke: Jeg sitter hjemme og lærer norsk, men: Jeg sitter hjemme og studerer norsk.

Å lære er den *prosessen* som skjer i hodet ditt når du studerer ...

En lærer underviser, og da lærer studentene.

En elev går på barneskole, ungdomsskole og videregående skole. En student går på universitet eller høyskole. En person som går på kurs, er en *deltaker*.

Pass på uttalen av disse ordene:

du – besøke – minutt – noen – livet – huset – skole – gikk – ungdomsskole – å møtes – en måte – å måtte – fornøyd – gutt – utfordrende – å gjøre – også – krangle – i nærheten – Tøyen – søt

Hva er det motsatte?

ekte –

å like –

god –

kort –

lav –

ned –

nede –

få –

rolig –

stille –

beste –

rett i nærheten –

søt –

Hvilket kjønn har ordene i teksten?

Hankjønnord (en): bydel, forelder, innflytter, gutt, kamerat, vei, t-bane, buss, hamburger, klasse, skole, dag, ting, høst, tid, mat, middag, uke, lørdag, hverdag, lekse, krangel, oppgave, pult, rad, bowling, ettermiddag

Hunkjønnord (ei): gate, sjappe, jente

Intetkjønnord (et): minutt, tettsted, sted, sentrum, torg, hjørne, liv, kallenavn, husarbeid, rom, søppel

Husk dette: Vi har flest hankjønnord. Alle feminine ord kan også være maskuline.

2 Per Kristian blir forvirret ...

Per Kristian klarer ikke helt å **følge med på** det læreren sier i geografitimen. Læreren snakker om **åser, daler, høydedrag, vassdrag**, elver, **bekker** og **fossefall**, men Pekå tenker på Veronica. For ett minutt siden sendte han en melding til Veronica. Han tenkte lenge før han skrev invitasjonen, men til slutt ble det slik:

Vil du bli med på bowling etter skolen? Jeg spanderer! Kult om du har lyst til å bli med.

Nå venter han på svar, men Veronica svarer sikkert ikke **midt i timen**. Det er jo ikke lov å bruke mobilen når det er **undervisning**, men Pekå **har sneket til seg** mobilen likevel. Nå kjenner han at mobilen vibrerer! Er det Veronica? Vil hun bli med? Hjertet hans **hamrer**. Han føler seg varm i hodet. Tenk om hun sier *nei*? Eller: Tenk om hun sier *ja*? Pekå er helt forvirret. Han stirrer på mobilen. Det er ikke Veronica, nei. Det er moren hans. Moren skriver:

*I dag må du komme rett hjem etter skolen. Jeg har fått en **ryggprolaps** og jeg klarer **ikke** å gjøre **noe som helst**. Pappa jobber kveldsvakt, og jeg må be deg om å handle og lage middag.*

Pekå blir helt **stiv**. Stakkars mamma, tenker han. Ryggprolaps ... Det var ikke bra. Han er så glad i moren. Hun vil alltid gjøre alt for ham selv om de krangler og han blir litt sur på henne når hun **maser**. Han tenker at han må

dra rett på Rema etter skolen, og så kan han lage spagetti med kjøtt- og tomatsaus til henne. Det liker de godt, begge to. Han har allerede begynt å tenke på matlagingen, men tankene forstyrres. Plutselig får han en melding til. Denne gangen er det Veronica. Hun sier dette:

Å, så hyggelig at du spør! Ja, jeg blir gjerne med deg på bowling.

Nå går det rundt i hodet til Per Kristian ... Hva skal han skrive til Veronica nå?

Vokabular til «Per Kristian blir forvirret ...»

forvirret (adj.): usikker; med mange tanker i hodet

følge (ureg.) med på: være oppmerksom; være konsentrert

ås (m): høyde i terrenget – ofte kledd med trær og skog

Her ser du et eksempel på hvordan en ås kan være.

dal (m):

Her ser du eksempel på en dal. Dalen er der det er flatt, og fjellene står på begge sider av dalen.

høydedrag (n): en rekke med åser eller fjell

bekk (m): liten strøm av vann (mye mindre enn en elv)

vassdrag (n): samling av elver og bekker

fossefall (n): stort vannfall

midt i timen: *midt i timen* trenger ikke å bety *halvveis i timen*, men det betyr at man er **fokusert** og **konsentrert** om det man gjør i timen

undervisning (m/f): når læreren snakker og forklarer, gir han/hun undervisning

snike (ureg.) til seg: ta/gjøre noe mens andre ikke ser på

hamre (v): banke; dunke

stiv (adj.): urørlig; som ikke beveger seg

mase (v2): snakke mye; spørre andre om noe ofte

det går rundt i hodet: man føler seg **forvirret** og **sliten** i hodet når *det går rundt i hodet*

Spørsmål til «Per Kristian blir forvirret»

1. Hvorfor tror du at Per Kristian ikke klarer å følge med i geografitimen?

2. Hva betyr ordene: ås, dal, høydedrag, bekk, fossefall?
3. Hva tenker Pekå på i dag?
4. Hvorfor har han sendt melding til Veronica?
5. Hva spør han Veronica om?
6. Hvorfor tror du at det ikke er lov å ha mobil i timen?
7. Har Pekå mobil i timen?
8. Hvorfor hamrer hjertet til Pekå?
9. Hvorfor skriver moren til Pekå melding midt i timen?
10. Hvorfor blir Pekå helt stiv?
11. Vil Pekå hjelpe moren?
12. Hva sier Veronica i sin melding?
13. Hvorfor går det rundt i hodet til Per Kristian?
14. Hva synes du Per Kristian skal gjøre?

[Her er time 2 om Per Kristian på Tøyen – på YouTube.](#)

3 Hjem til mamma – eller på bowling med Veronica?

Per Kristian klarer **overhodet ikke** å følge med på det læreren snakker om. Han hører bare **løse ord i det fjerne: fjorder, fjell, bergarter og mose ...** Lærerens ord er ikke viktige nå. Per Kristian **kjenner en klump i magen**, og han kjenner at han skjelver litt. På den ene siden er han så glad, for Veronica vil faktisk på bowling med ham! Endelig **våget** han å spørre henne, og hun sa «ja»! Han må **klype seg i armen** når han tenker på det. Han føler at en drøm har **gått i oppfyllelse**. Han er vært så redd for å spørre henne om å gå ut, for han **fryktet** at han skulle få «nei». Men Veronica vil bli med ham! Når han lukker øynene kan han se for seg at han og Veronica **tuller** og ler sammen på bowlingen ... Kanskje kan han kjenne lukten av håret hennes når de er der, tenker han. **Det kiler i magen ...** Men på den andre siden er han kald i kroppen, for han tenker på sin **stakkars**, gode mamma der hjemme. Hun har fått prolaps! Hun har fryktelig vondt i ryggen, og hun trenger virkelig hans hjelp. Han vet at moren ikke vil **mase** om det ikke er nødvendig. Hun **stoler på** ham, og hun tror at han vil hjelpe henne når hun ber om hjelp. Hun trenger å spise mat, og hun **behøver** virkelig hjelp der hjemme. Om han går på bowling, **kommer** hun **til å** ligge alene på sofaen uten mat ... Det går jo ikke! Men samtidig klarer han ikke å si nei til Veronica. Han kan jo ikke si at de ikke kan gå på bowling likevel! Når han endelig har **fått sjansen til** å være med Veronica, vil han jo være med henne! Egentlig vil han være begge steder på en gang – både hjemme og på bowlingen. **Hva i alle dager** skal han gjøre? Nå er han **dypt frustrert**, og han **aner** ikke hva han bør **foreta seg**. Nå ser han plutselig at Veronica kommer gående mot ham i full fart. Hun ler, smiler og vinker. Hjertet hans

banker raskere. Han blir varm i hodet og kald på hendene, og alle tankene om moren der hjemme flyr helt plutselig ut av hodet hans ...

Vokabular til «Hjem til mamma - eller bowling med Veronica?»

overhodet ikke: ikke i det hele tatt; absolutt ikke

løse ord: ord som ikke er satt sammen som setninger; ord som står alene

i det fjerne: langt borte

fjord (m): smal «vei» i havet – og ofte er det fjell på begge sider

bergart (m): steintype

mose (m): plantetype

Mosen er grønn.

kjenne en klump i magen: føle seg usikker, redd og ikke bra

våge (v1, v3): tørre; ikke være redd

klype seg i armen: klemme hud mellom fingrene for å være sikker på at man ikke drømmer

gå i oppfyllelse: bli til virkelighet

frykte (v1): være redd for

tulle (v1): tøyse; ha det morsomt med noen

det kiler i magen: det er spennende, og man kjenner det i magen

stakkars (adj.): når vi sier *stakkars* til en person, vil vi si at vi ser at personen har det vondt og at vi blir triste på grunn av det; man vil vise empati når man sier *stakkars*

mase (v2): repetere mange ganger at en person må gjøre noe

stoler (v2) på: lite på

behøve (v3): trenge; ha behov for

komme til å: verbform som markerer framtid/futurum

få sjansen til: få mulighet til

hva i alle dager: når man er overrasket eller kritisk til noe, kan man si *i alle dager*

dypt frustrert (adj.): veldig fortvilet

ane (v2): vite; ha en svak fornemmelse om noe

foreta seg: gjøre

Regelrette verb i teksten

Stammen av et verb er: infinitiv minus -e: kast(e), les(e), vei(e), bo.

Gruppe 1 (**kastet** – har **kastet**): Disse verbene har som regel to konsonanter i stammen.

Gruppe 2 (**leste** – har **lest**): Disse verbene har som regel to konsonanter i stammen.

Gruppe 3 (**veide** – har **veid**): Disse verbene har som regel -d eller diftong i stammen.

Gruppe 4 (**bodde** – har **bodd**): Disse verbene er som regel en stavelse og de slutter ikke på -e.

Ofte stemmer ikke disse reglene. Vi sier for eksempel: Å spille – spiller – spilte – har spilt (selv om spille har to konsonanter).

Verbgruppe:	Infinitiv:	Presens:	Preteritum:	Perfektum:
2	klare	klarer	klarte	har klart
1	snakke	snakker	snakket	har snakket
2	høre	hører	hørte	har hørt
3	føle	føler	følte	har følt
2	kjenne	kjenner	kjente	har kjent
2	tenke	tenke	tenkte	har tenkt
1	lukke	lukker	lukket	har lukket
1	tulle	tuller	tullet	har tullet
2	kile	kiler	kilte	har kilt
2	treng	trenger	trengte	har trengt

2	mase	maser	maste	har mast
2	stole	stoler	stolte	har stolt
2	klare	klarer	klarte	har klart
2	smile	smiler	smilte	har smilt
1	vinke	vinker	vinket	har vinket
1	banke	banker	banket	har banket

Uregelrette verb i teksten

Infinitiv:	Presens:	Preteritum:	Perfektum:
følge	følger	fulgte	har fulgt
ha	har	hadde	har hatt
skjelve	skjelver	skalv	har skjelvet
klype	klyper	kløp/kløyp	har kløpet/klypt
være	er	var	har vært
bli	blir	ble	har blitt
se	ser	så	har sett
le	ler	lo	har ledd
få	får	fikk	har fått
gå	går	gikk	har gått
ligge	ligger	lå	har ligget
gjøre	gjør	gjorde	har gjort
foreta	foretar	foretok	har foretatt
fly	flyr	fløy	har flydd/fløyet

Spørsmål til «Hjem til mamma – eller på bowling med Veronica?»

1. Hvordan går det med Per Kristian på skolen i dag?
2. Hvorfor tror du Per Kristian kjenner en klump i magen?
3. Hvorfor må han klype seg i armen?
4. Hva var Per Kristian redd for?
5. Hva ser Per Kristian for seg når han lukker øynene?
6. Hvorfor kiler det i magen til Per Kristian?
7. Hvorfor er Per Kristian samtidig kald i kroppen?
8. Hva har skjedd med moren til Per Kristian?
9. Hva trenger moren hans?
10. Hva skjer med Per Kristian når han ser Veronica?

4 Per Kristian og Veronica

Skoledagen **er over**, og det er Per Kristian glad for. Han står ute i **skolegården** og venter på Veronica. Det har vært en slitsom og litt kjedelig sistetime, og han **fikk** ikke **med seg** hva læreren sa på slutten av dagen. Han må gå inn på Canvas og lese meldinger fra læreren senere, men det vil han ikke tenke på akkurat nå. Nå ser han nemlig at Veronica kommer gående mot ham. Hun har på seg **dongeribukser** og ei fin, hvit jakke med stor **hette** og **pelskrage**. Det lange, mørke krøllete håret ligger over hetta, og i den høyre hånda holder hun ei hvit **lue**. Det er mørkt ute på plassen, og **lyktene** er **tent**. For fem minutter siden begynte snøen å **dale ned**, og Pekå kjenner at han kommer i **julestemning**. Det er 10. desember, og juleferien nærmer seg. **Snøfuggene** danser i luften. Han **grubler på** hva han skal si til Veronica ... Skal de dra på bowling?

Veronica: Hei, Pekå! Det er skikkelig kaldt, men det er gøy at det kommer snø!

Pekå: Hei! Ja, nå blir det full vinter her. Men det er ganske koselig med snø nå rett før jul.

Veronica: Å ja, nå kom jeg skikkelig i julestemning. I morgen skal jeg bake julekaker hos mormor, og det blir gøy. Det er en tradisjon vi har. Vi gjør det samme hvert år 11. desember. Vi baker **serinakaker**. Det er min favoritt-julekake. Liker du serinakaker?

Pekå: Ja, det er godt. Det vil jeg gjerne smake på!

Veronica: Ja, jeg kan ta med til deg på skolen i **overmorgen**. Men det var kjempegøy at du spurte om vi skulle gå på bowling. Skal vi gå i Torggata, eller?

Nå må Per Kristian bite seg i leppa ... Hva skal han si?

Pekå: Ja ... jeg hadde tenkt vi kunne gå i Torggata, men ...

Nå stopper Veronica litt opp. Hun virker plutselig usikker, og ansiktet er ikke så smilende mer.

Veronica: Nei, hvis det ikke passer, så går det helt fint for meg, altså. Vi trenger ikke å gå på bowling ...

Pekå vet ikke hvilken fot han skal stå på. Veronica må ikke få feil inntrykk ...

Pekå: Jo, jeg vil på bowling, men ...

Nå ser det nesten ut til at Veronica vil gå. Hun ser på mobilen og begynner å skrive en melding.

Pekå: ... det er nemlig slik at mamma har blitt syk. Hun har fått prolaps. Jeg vil gjerne gå på bowling med deg, men tror du vi kan gjøre det en annen dag? Mamma ber meg om å gå på Rema og handle, og hun spør om jeg kan lage middag. Jeg kan ikke la mamma ligge alene med vondt i ryggen.

*Nå frykter Per Kristian at Veronica vil **snu ryggen til ham** og **gå sin vei**. Nå har han jo nesten **avvist** henne. Å nei! Nå har han ødelagt alt sammen ... Men plutselig **lyser** Veronica **opp i ansiktet**.*

Veronica: Å, så snill du er mot moren din! Det er klart at hun ikke kan ligge alene når hun har smerter! Det forstår jeg selvfølgelig. Vi kan gå på bowling en annen dag. Null stress, Pekå.

*Nå kjenner Per Kristian seg veldig **lettet**. Han blir så glad at han samtidig **får nytt mot**.*

Per Kristian: Men du, vil du bli med meg hjem og lage middag til mamma? Vi kan spise sammen og gjøre lekser hos meg. Er det ok?

Veronica: Ja, så klart! Det kan vi gjerne. Hva vil du vi skal lage? Jeg er veldig flink til å lage tacos. Liker din mor det?

Per Kristian smiler over hele ansiktet nå.

Pekå: Ja! Tacos! Helt topp. La oss gå på Rema og etterpå gjøre mamma fornøyd med tacos. 😊

1. Hva betyr det at noe er *over*?
2. Kan du lage flere ord med ordet *gård*? Hva kan gård bety?
3. Hvorfor venter Per Kristian på Veronica?
4. Hvordan har dagen til Per Kristian vært?
5. Hvorfor må Per Kristian gå inn på Canvas? Hva er Canvas?
6. Hvilke klær har Veronica på seg?
7. Hvilken årstid er det hos Per Kristian?
8. Hvordan er været?
9. Hva grubler Per Kristian på?
10. Hva er Per Kristians dilemma?
11. Hva synes Veronica om snøen?

12. Hva skal Veronica gjøre i morgen?
13. Liker du serinakaker?
14. Hva betyr det at Per Kristian biter seg i leppa?
15. Hvorfor tror du Veronica plutselig virker usikker?
16. Hvorfor vet ikke Per Kristian hvilken fot han skal stå på?
17. Hvilken løsning velger Per Kristian? (løsning = svar på et problem)
18. Hva sier Veronica til Per Kristians løsning?
19. Hvorfor blir Per Kristian lettet?
20. Hva spør Per Kristian om?
21. Hva foreslår Veronica når det gjelder matlagingen?
22. Hva avtaler Per Kristian og Veronica til slutt?

Vokabular til «Per Kristian og Veronica»

være over: være ferdig; være avsluttet

skolegård (m): skoleområde med gjerne rundt

få med seg: forstå; klare å høre

dongeribukser: bukser laget av kraftig bomullstøy (for eksempel Levis-bukser)

hette (m/f) med pelskrage:

lue (m/f):

lykt (m/f):

tenne (v2): skru på elektrisk lys

dale ned: falle langsomt

julestemning (m/f): atmosfære der du kan føle at det er jul

snøfnugg (n): liten, lett partikkel av snø

gruble (v1) på: tenke mye på

serinakake (m/f): julekake

overmorgen (m): ikke i dag, ikke i morgen – men den dagen

han vet ikke hvilken fot han skal stå på: han vet ikke hva han skal gjøre
(fordi han er glad)

frykte (v1): være redd

snu (v4) ryggen til noen: ikke støtte; ikke hjelpe; gå bort fra noen

gå sin vei: dra bort fra noen; forlate noen

lyse opp i ansiktet: bli plutselig veldig glad

lettet (adj.): glad og fornøyd (fordi man har løst et problem)

få nytt mot: bli optimistisk igjen

5 Julemiddag hjemme hos Pekå

I kveld er det bitte lille julaften, og den **vesle** familien til Per Kristian sitter samlet rundt bordet. De skal **unne seg** en skikkelig førjulsmiddag, og i dag skal de **innta** både ribbe, medisterkaker og julepølser. De har naturligvis også surkål, rødkål og rosenkål som **tilbehør**. På **selveste** julaften skal de spise pinnekjøtt **siden** Per Kristians mor, Svanhild, kommer fra Vestlandet. Hun har vokst opp med pinnekjøtt, og den tradisjonen vil hun aldri endre på. Derfor velger de å spise ribbe *før* julaften. Per Kristian synes det er litt mye fett på ribbe, men moren hans pleier å kjøpe tynnribbe – og den har litt mindre fett enn midtribbe. Per Kristian er kjempesulten, og han **sluker** maten. Maten **går ned på høykant**. Nå føler moren hans seg mye bedre etter prolapsen, og det er fint. Det ser ut til at julen kan gå som vanlig. Moren var lykkelig for at han kom hjem og hjalp henne den dagen etter skolen. Veronica ble med ham hjem, og det ble en så koselig kveld. Veronica og moren snakket mer enn Per Kristian selv pleier å snakke med sin mor. Svanhild og Veronica **fant tonen** med en gang. Moren til Per Kristian elsket Veronicas måte å **tilberede tacos** på. Veronica brukte litt sterkere krydder og andre grønnsaker enn det Per Kristians familie pleier å bruke. Det ble mye bedre enn «norsk taco». Nå snakker moren til Pekå nok en gang om Veronica.

Svanhild: Når skal du få besøk igjen av den hyggelige venninnen din, Pekå? Kommer hun på besøk til oss i jula? Hun er alltid velkommen. Veronica var så søt og grei! Kanskje kan hun komme og fortelle oss litt om hva slags mat de spiser i Colombia i julen! Hva sier du til det?

Per Kristian: Ja, det hadde vært fint om hun **har anledning**. Jeg kan spørre henne.

Sannheten er at Per Kristian er ganske nervøs og litt stressa. Vanligvis sender han og Veronica mange meldinger til hverandre hver dag, men nå har Veronica ikke svart på meldinger siden i går. Hvorfor svarer hun ikke? Er det noe galt? Er hun sammen med noen andre? Per Kristian ser på telefonen hvert andre minutt, men det er bare idiotiske meldinger fra kameratene som kommer. Uff! Skjer det noe?

Torbjørn: Ja, jeg har jo ikke rukket å treffe denne søte jenta du har hatt med deg hjem. Har du faktisk fått deg kjæreste, Pekå?

*Nå synes Per Kristian det begynner å bli litt mye **mas** her. Han vet jo ikke om hun er kjæreste, eller ei. Han har jo nettopp begynt å bli kjent med henne. Kan de ikke ta det litt rolig? Tenk om Veronica aldri svarer mer på melding? Uff! Han kjenner seg helt skjelven. Veronica er så søt ... Han **ser for seg** ansiktet hennes når han lukker øynene. Han spiller på nytt og på nytt den musikken de hører på sammen ... Han tror rett og slett at han er ... forelsket. Men han vil ikke være forelsket, for han vil ikke bli **skuffet**! Veronica har sikkert **en drøss av** andre gutter som henger etter henne. Hvorfor skulle hun velge akkurat ham? Han er jo bare en helt vanlig, norsk gutt. Rike er de ikke, og heller ikke spesielle på noen måte. Pekå føler seg **sjenert** og litt **klossete**. Han kan ikke dette med jenter ... Uff. Hvorfor svarer ikke Veronica? Skal han sende en melding til, eller blir det bare masete? Hendene er kalde, og nå snakker moren igjen.*

Svanhild: Ja, jeg synes absolutt hun skal komme hit andre juledag. Da kan hun få kalkun, og så kan vi bli litt bedre kjent. Det vil være så spennende å få vite litt mer om Colombia. Kanskje kan du øve deg litt på å snakke spansk med henne, Pekå. Karakteren din i spansk er jo kanskje ikke verdens beste ...

Nå hører Per Kristian at han får en ny melding på chatten. Det er Veronica som skriver til ham ... Meldingen gjør at Per Kristian **hopper i stolen**.

Hei, Pekå! Hvordan står det til? Det hadde vært koselig å besøke dere litt i jula. Kunne jeg stikke innom til dere en tur 2. juledag? Akkurat nå gleder jeg meg til å feire jul med familien her på Kampen. God jul til dere alle! Klem fra Veronica.

Det er lenge siden Per Kristian har følt seg så glad. Han svarer straks at moren gjerne vil invitere henne på middag, og at hun bare kan komme når hun vil.

Per Kristian: Ja, det er sant, mamma. Jeg trenger å bli flinkere i spansk. Veronica vil sikkert hjelpe meg litt. Hun sier hun vil komme på middag her 2. juledag. Er det ok?

Svanhild: Ja, så klart! Det var raskt bestemt! Det blir **stor stas!**

Torbjørn: Du verden, Pekå ... Dette blir spennende. Vi gleder oss til 2. juledag!

Vokabular til «Julemiddag hjemme hos Pekå»

bitte lille julaften: 22. desember

vesle (adj.): lille (brukt for å beskrive noe man synes er koselig)

unne seg (v2) noe godt: gi seg selv lov til å få noe godt (fordi man synes man fortjener og trenger det)

innta (ureg.): her: å spise

tilbehør (n): her: forskjellig mat som hører til en hovedrett

selveste: ord vi bruker for å *framheve* en person, en dag eller en situasjon

siden (subjunksjon): fordi (som subjunksjon betyr *siden* det samme som *fordi*; som adverb betyr *siden* det samme som *etterpå*)

sluke (v2): spise veldig fort

gå ned på høykant: sluke; spise fort

finne tonen: bli gode venner raskt; ha god kjemi

tilberede (v2): lage (om mat)

ha anledning (m/f): ha et tidspunkt som passer

mas (n): mye snakk; at noen insisterer på noe

se for seg: se noe i sitt indre (det er ikke noe man kan se i det ytre; man har bilde av noe i hodet sitt når man *ser for seg noe*)

skuffet (adj.): lei seg fordi ting ikke blir slik man ønsker det skal bli

en drøss av: mange

sjenert (adj.): reservert; ikke så åpen

klossete (adj.): hjelpeløs; klønete; som ikke får ting helt til

hoppe (v1) i stolen: uttrykk for å bli forskrekket/overrasket

stor stas: veldig gøy

6 Om 25. desember og gamle juleskikker

På 300-tallet ble 25. desember etablert som Jesus Kristus sin fødselsdag. Man kjenner egentlig ikke datoen for når Jesus ble født, men kirken bestemte at det var denne dagen man skulle feire. I mange land omkring i verden er det 25. desember man åpner julegaver og spiser det store julemåltidet. I Norge gjør man dette 24. desember. Julen **ringes inn** av kirken i Norge klokka 17.00 24. desember. Da synger Sølvguttene julen inn på NRK. Sølvguttene er et stort guttekor som ble etablert i 1940, og dette koret har sunget julen inn på NRK siden 1966 hver julaften. De første årene koret eksisterte, hadde guttene på seg sølvfargede drakter som **dirigenten** selv sydde til dem. Derfor heter koret Sølvguttene. [La oss høre litt på Sølvguttene.](#)

I **folketroen** er første juledag en viktig **merkedag**. Folketro er vanlige folks tro på a magiske og mystiske ting kan skje. Mange tenker at folketro og kristendom ikke kan kombineres, og folketroen står dermed i motsetning til kristendommen. En merkedag i folketroen var en dag som fortalte folk hvordan været skulle bli for det kommende året. Før hadde man en **primstav**. Primstaven var en slags kalender som hjalp folk med å holde orden på dagene. En primstav hadde ofte form som et **sverd**, og hver dag var markert med en strek på primstaven. Primstaven hadde to sider – en for sommeren og en for vinteren. Man snudde staven hver 14. april og hver 14. oktober. Man brukte blant annet primstaven for å kunne

vite når man skulle gjøre forskjellige oppgaver knyttet til jordbruk og fiske.

I Norge er første juledag en av de mest stille dagene i julen. Butikkene er stengt, og man skal hvile etter julaften. Familier møtes gjerne til julefrokost eller julelunsj, og det er vanlig å spise rester etter julemiddagen.

Et av de vanligste symbolene for juledag på norske primstaver er **drikkehorn**. Et horn er den **utveksten** som noen dyr (for eksempel kuer og okser) har på hodet. Drikkehornet viser til de gamle drikkeskikkene som folk hadde. De drakk for eksempel **mjød** av drikkehorn. Mange tror at

mjød er en type øl, men det er feil. Det er en egen drikk. Drikken er basert på **honning, gjær** og vann, og den regnes for å være den første alkoholholdige drikken i verden. Andre symboler på primstaven 1. juledag var **kors, krone** eller **krybbe**. Primstaven viste altså en blanding av folkeskikker og kristne symboler.

Første juledag på primstaven var den viktigste merkedagen i hele året for både **grøde**, vær og kjærlighet. Grøde betyr det man har høstet og det jorden har gitt av grønnsaker, frukt og korn. På 1. juledag skulle man for eksempel lete under bordet og se om man kunne finne noen **korn** der fra

måltidet dagen før. Om man fant korn, ville det bety en god grøde for det kommende året. Man skulle følge med på været fra og med første juledag, for de neste tolv dagene skulle varsle været for de tolv neste månedene. Været på den første juledagen skulle bli været for januar. Været på den andre juledagen skulle bli været for februar, og så videre.

På første juledag skulle man være stille, og man skulle bare være hjemme. Man kunne ikke arbeide, og de var bare de som stelte og passet på dyrene som kunne gjøre den jobben. Det var uhøflig å gå på besøk til folk! Om man gikk på besøk til noen, ble man kalt «Juledags-Petter». Da ble man sett på som en **tigger**, og man **brøt julefreden** om man gikk på besøk. Tidlig på morgenen på første juledag var det likevel tillatt med et kort besøk, og da skulle man si god jul og ønske Guds fred til folk. Da viste man at man respekterte den kollektive tradisjonen om stillhet og ro – og at man ønsket å tilhøre det kristne fellesskapet. Når man hører om denne tradisjonen, kan man kanskje forstå litt mer av hvorfor nordmennene er slik vi er. Vi hadde rett og slett dager med **besøksforbud** før!

7 Grammatikkoppgaver

Spørresetninger

Vi kan lage spørrende setninger på to måter. Her er disse to måtene:

- a) Vi bruker spørreord i starten av setningen. Etterpå kommer verbet og deretter subjektet. Eksempel: Hvorfor spiser du så mye pizza?

Her er spørreordene på norsk:

Hvem: Hvem er din lærer?

Hva: Hva tenker du på?

Hvorfor: Hvorfor vil du ikke spise opp maten din?

Hvordan: Hvordan skal vi reise til Nederland?

Når: Når skal vi dra hjem?

Hvilken: Hvilken buss skal vi ta?

Hvilket: Hvilket hus bor du i?

Hvilke: Hvilke briller synes du er finest?

Hva slags: Hva slags mat liker du best?

Hvor mye: Hvor mye kan vi kjøpe for?

Hvor mange: Hvor mange dager skal du gå på kurs i uka?

Dere gjør ofte denne typen feil: *Hvordan vi kan sier ...?

Feilene her er:

Feil 1: Verbet skal komme på plass to (rett etter spørreordet).

Feil 2: Etter modale hjelpeverb skal vi ha infinitiv (ikke presens).

Riktige setninger er derfor: Hvordan kan vi si ...?

Den andre måten å stille spørsmål på, er slik:

b) Kommer du snart?

Vi bruker ikke spørreord, men vi setter verbet først. Dette er den andre måten å stille spørsmål på. Om du sier: *Du kommer snart*, blir dette en informasjonssetning (ikke spørsmål).

Andre eksempler på spørsmål med verbet på plass 1:

Liker du fiskekaker? Ja, det gjør jeg.

Kan du ikke sykle? Jo, det kan jeg.

Skal du ikke gå snart? Jo, det skal jeg.

Kommer du aldri? Jo, det gjør jeg.

Når vi har spørsmål med «ikke», må vi svare med *nei* eller *jo* (ikke *ja*).

Når vi har verb i spørsmålet som ikke er modale hjelpeverb, kan vi svare med «gjøre».

Eksempler:

Liker du ikke å sykle? Jo, det gjør jeg.

Danser du salsa? Ja, det gjør jeg.

Leser du mye? Nei, det gjør jeg ikke.

Men med modale hjelpeverb må vi svare med det modale hjelpe verbet:

Vil du danse? Ja, det vil jeg.

Kan du ikke synge? Jo, det kan jeg.

Må du ikke på jobb? Jo, det må jeg.